

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szechenyi tér 2. Telefonszám 124.Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNE.Alapította:
DR. KISS PÁL.ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40

Verjük az olaszokat

Valona bombázása

Budapest, május 15

Orosz hadszíntér:

Semmi ujság.

Olasz hadszíntér:

Élénk tűzérési harc ma is tovább tart. Éjjel repülőink Montalconerál Adria művekre Oevignaoi pályaudvarra és egyéb katonai jelentőségű telepekre bombákat dobtak, összes repülőgépek sértetlenül tértek vissza. San Martinótól nyugatra gyalogságunk kiverte ellenséget előretolt árkaikból és több ellentámadást visszavert. Monte San Michele-től északra végrehajtott előretörései összeomlottak. Görz városa este tűz alatt állott. Tolmeini hidtól északra csapataink több helyen behatoltak az árkokba.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul csend uralkodik.

Höfer, altábornagy.

Események a tengeren:

Tizenharmadikán délután egy tengerészeti repülőrajunk sikeresen bombázta Valona katonai telepeit és Sannó szigetét heves emberirtó tüzelés dacára sértetlenül visszavonult.

Berlin, május 15.

Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Harcvonal több szakaszán mindkét részről élénk tűzérési és járőr harcok folytak. Az ellenségnek Hulluchnál elfoglalt újabb állásunk visszahódítására irányuló kísérleteit, a mennyiben azok nem omlottak össze, már tűzérésünk tűzébe közelharcokban hiúsítottuk meg, harci területen a franciáknak Mort-Homme nyugati lejtőjén és a Gailet erdőnél intézett támadását könnyűszerrel visszavertük.

Keleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Balkán hadszíntér:

Helyzet változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Höfer tegnapi jelentése

Orosz és délkeleti hadszíntér:
Nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

A doberdói fensíkon ma éjjel San Martinótól nyugatra az olaszoknak egy heves közigránát támadását elkeseredett harc után visszautasítottuk.

Egyébként a harci tevékenység csekély volt.

HÖFER.

Sikeres aknarobbanások az angol frontszakaszon

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Egy felderítő csapat a Plogstert erdőben (Armentierestől északra) behatolt az ellenség második vonalába, fetrobbantott egy aknátárnát és tíz hadifogollyal tért vissza.

Givenchy en Gihelle vidékén aknarobbanásokat végeztünk az angol hadállásban az árkokért és tölésekért ránk nézve sikeres harcok folytak.

A Maas nyugati partján a franciáknak a 304 es magaszt ellen intézett közigránát támadásait visszavertük. A kölcsönös tűzérési tevékenység a Maasnak mindkét partján élénk volt.

Keleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Balkán hadszíntér:

Ellenséges repülőket, amelyek Mitrovicára és Doiranra bombákat dobtak, védőtűzünk elfűzött.

Legfőbb hadvezetőség.

Vilmos császár vezeti a verduni támadást

Joffre francia generaliszmsz és

Castelnau tábornok közt heves vita fejlődött ki a Verdun védelme közben elkövetett hibák miatt. Párisban a konfliktus híre izgalmat keltett.

A Secoló párisi tudósítója jelenti: Verdunnál a német sikerek arra vezethetők vissza, hogy a németek óriási tűzérési park felett rendelkeznek, közel háromezer ágyút visznek a harcba, amelyek nagyrészt nehéz ágyúk.

A Corriere della Sera párisi tudósítója írja: Beavatott forrásból érkezik hozzánk az az értesítés, hogy Vilmos császár legközelebb a verduni harcokra érkezik, hogy az újabb támadásokat maga vezesse.

Svédország a központi hatalmak mellett beavatkozik a háborúba

— A görög király nyilatkozata. — Bülow herceg békeközvetítése

Makó, május 15.

Angliában számolnak azzal, hogy Svédország részt vesz a háborúban. A lapok közléseiből, habár ezek burkoltak, kiolvasható, hogy Svédország a központi hatalmak mellé áll.

A „Corriere della Sera” párisi jelentése szerint a német újabb támadásokat Verdun ellen hihetetlen erejűnek és makacsságúnak mondja. A német tűzérési munkájának hevességét nem lehet többé fokozni. Igar, hogy az így elhódított területeken a németek nem találhatnak foglyokat.

Bülow herceg legutóbbi svájci tartózkodása alkalmával megállapodott az ottani német jezsuitákkal egy lépésben, amelynek célja az lett volna, hogy a pápát békeközvetítés számára megnyerjék. A chuzi puspök lett volna a békeközvetítő. A levelező hozzáfűzi ehhez a jelentéséhez, hogy a pá-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

pa jól tudja, hogy nem érkezett még el az idő a békeközvetítés komoly megkezdésére és semmiképpen nem hajlandó semleges magatartását megtagadni, hogy Németországnak segítségére legyen.

A Word közli, hogy Bunsdorf gróf, az amerikai német nagykövét meglátogatta Lansing külügyi államtitkár és közölte vele, hogy a német kormány Gerard nagykövettel tárgyalásokat akar folytatni a Sussex elszállásoltasát folytató Németország által fűzetendő kártalanítás ügyében.

Basel. Athébából jelentik: A „Hestia” című lap, amelynek kiadóját aszordán kihallgatáson fogadta Konstantin király, megállapítja, hogy a király politikáját az események igazolták. Az országban éppen ezért továbbra is követni kell a királyt, aki el van szánva, hogy nem adja fel az álláspontját. A király a beszélgetés során a következőket mondta: — Nem vagyok az az uszkodó, akit kényseríteni lehet a semlegeség feladására. Ha azonban a politikai helyzetben olyan fordulat állna be, hogy a nemzet érdekei követelnék a háborúban való részvételt, akkor nem tétováznék egy pillanatra sem.

A cinkotai asszonyirtás

Eltették az áldozatokat

Makó, május 15.

Vasárnap délután fél 4 óra körül temették Kiss Béla áldozatát. A temetőben egymás mellett kirakva fektet a 7 kopersó. Tőh Margit testvére ezüstszíni kopersóban, mellette hatalmas rózsakoszorú széles lila szalaggal, a többiek egyszerű fakoporsóban. Valamennyi kopersó mellett barna fakereszt, rajtuk a felírás, így: „Itt nyugszik VII.” Van ilyen felírás is: „Itt nyugszik III, talán Tőh Mária.

Délben Sárospataky főgyász-helyettes megadta az engedélyt a cinkotai főgyászoknak a holttestek eltemetésére. A főgyász nyomában meglette az intézkedéseket és a cinkotai temetőben hét sírgödört kezdtek ásni...

A temetésen nagy közönség volt jelen, különösen sokan a budapestiek közül. Majdnem csupa nő. Ott volt a tömegben Tőh Margit fivére Tőh Mihály, sógora Tenta Józsefné Ilonka nevű leányával, azután Kukán Katalin nővérét, Bednárk Istvánét.

Nagy János hallgat

A cinkotai kékaskáll megbírt barátját, ma este hallgatja ki Koródy kapitány. Ez a kihallgatás azonban még valószínűleg csak formális lesz, mert Nagy János egyáltalán semmi szándékot nem mutat vallomásra. A ma esti kihallgatásnál csak a személyi adatokat vessik föl és hír szerint kihirdetik előtte előzetes letartóztatását.

Nagy János kinekül hallgatott eddig és semmiféle fölvilágosítással nem volt hajlandó szolgálni. E makói némaságra az volt a

rendőrség lelete, hogy megtiltották, hogy bárki is egy szót is szóljon vele. Két nap óta senki egy szót nem váltott Naggyal. A gonosz arcu ember dühösen nézi a körülötte járókat, de ő maga sem töri meg a kölcsönös némaságot.

Az éjszékát külön szobában töltötte, de nem aludt. Kalapját mélyen a szemére húzva színelte az álmot, de az ér megfigyelte, hogy állandóan éberem föl föl pillant és figyel a körülötte történőket.

Ma új tanu jelentkezett ellene és szenzációs vallomást tett, amely Nagy bűnösségét erősen valószínűsíti. A tanu ugyanis azt vallotta, hogy látta egy alkalommal, amint Nagy segédrezett a bádógosmesternek a hordók lecinerzésében.

Nagy részletes kihallgatására holnap kerül sor és holnap derül ki, eredményes volt-e a rendőrség hallgatási módszere a gyanúsított ember ellen.

Él-e vagy meghalt Kiss Béla?

Eddig az volt a meggyőződés, hogy Kiss meghalt és a valjevoi temetőben van eltemetve. Egyre több és több tanu vallomása bizonyítja azonban, hogy a gyilkost itt vagy ott látták a vélelmezett halál időpontján túl is.

Makarsz István szakaszvezető azt állítja, hogy 1915 november 7-én Kiss József komáromi vár-tűzér társaságában együtt mulatott Kiss Béával Győrben. A szakaszvezető arra hivatkozott, hogy a háború kezdete óta naplót vezet és az abban lévő fejegyzés csakugyan azt mutatja, hogy a múlt év november hetedikén együtt volt Kiss Béával. A rendőrség most Győrben is nyomoz.

Knór Antalé azt vallotta, hogy februárban meglátogatta egy régi ismerőse, Bágyoni János, aki akkor tért vissza Szerbiából. Azt beszélt, hogy Nisben mint fogoly tífuszban megbetegedett és a kórházban megismerkedett két magyarral. Az egyik bádógosmester volt Cinkotán és meg is birta magához. Együtt szöktek meg a szerb hadifogságból a bolgárokhoz, ahonnan azután Budapestre kerültek. Bágyoni azóta visszatért a harcra. Azt nem mondta, hogy a barátját Kissnek hívták, csak, hogy bádógosmester volt Cinkotán.

A rendőrség Kiss személyi adatai miatt megkereste az izzáki előjáróságot, mert közeli rokonait is ki akarják hallgatni.

Valószínű, hogy az eddigiek alapján el fogják rendelni a Valjevóban Kiss Béla név alatt eltemetett katonai exhumálását. Es majd véglegesen fényt derít a kérdésre, hogy él-e, vagy meghalt a cinkotai asszonyteteg.

Eredménytelen ásatás

A rendőrség, amelynek meggyőződése, hogy Kissnek más áldozatai is voltak, mint az eddig előkerültek, elrendelte a ház környékének és kertjének fölőását. Az ásatás azonban semmiféle pozitív eredménnyel nem járt. Egy helyen találtak ugyan emberi csontokat, de erősen kétséges, hogy ezek bármilyen összeköttetésben is legyenek a bádógosmester borzalmas gyilkosságával.

A makói piac hiénái

Kik az árdrágitók

Makó, május 15.

A makói rendőrség hetek óta igen alapos vizsgálatot indított az irányban, hogy leleplezze azokat a lelketlen üzletréket, akik az amugy is megnehézett életviszonyokat lelketlen kapzsisággal még inkább elviselhetővé teszik.

A rendőrség kezében kétségtelen adatok vannak, amelyeknek alapján a legszigorubbán fog intézkedni a makói piac hiénáinak kellő megfékezése s megbüntetése végett.

Megállapította a rendőrség, hogy az árdrágitásban maga a fogyasztó közönség is hibás, amennyiben úgy az egyes termelőkkel, mint a piacon rálicitál egyik a másikra. A rendőrség tudja, hogy kik estek ebbe a hibába s a megfelelő megtorló intézkedéseket fogantatba tette.

A makói kereskedők és kofák közül többekre rábizonyult, hogy az egyes piacok alkalmával oda-sugták az eladóknak, hogy ne adják oda a kívánt árban homját a vásárlóknak, mert ők majd mind megveszik és többet is adnak érte.

A rendőrség tudja névszerint ezen kereskedők és kofák nevét s ezeket azonnal fogja büntetni, hogy iparigazolványukat egy darab időre, esetleg véleleg bevonja s kiiltja őket a makói piacról.

Bizony itt az ideje a legerélyesebb intézkedéseknek, mert különben javíthatatlanná fajulnak Makón a viszonyok.

Felmondhat-e a háziur a hadbavonult családjának?

Makó, május 15.

A leggyakoribb kérdés, hogy most, a háború alatt felmondhat-e — vagy emelheti a házbért a háztulajdonos a hadbavonult bírlo, vagy családfenntartó családjának. Sokan azt hiszik ugyanis, hogy a moratórium lejártával az erre vonatkozó rendelkezés is megszűnt és úgy tesznek, mint a háború előtt.

Az illetők természetesen tévednek, mivel a hadbavonultak házbért emelni nem lehet és a lakást felmondani sem lehet, még akkor sem, ha a bírlo nem fizeti pontosan a házbért.

Hogy teljesen tiszta képét lássa mindenki a helyzetnek, alább közöljük az idevonatkozó miniszeri rendeletet:

A 2807—915. M. E. számú moratórium feloldó rendelete a hadbavonultak családjával szemben enyhítéseket állapít meg. Ezen enyhítések és előnyök a következők:

25. §. II. pont: A bérbeadó a katonai szolgálatot teljesítő vagy ilyen egyénnel egy tekintet alá eső személy által bérelt lakás bér-

letét, amelynek bére egy éven 1500 koronát, a 20.000 nél nagyobb lakosságú helységben 1000 koronát, ennél kisebb helységben pedig 700 koronát meg nem halad, a miniszterium további intézkedéséig rendes felmondással meg nem szüntetheti.

A lakás és egyéb helység bérlésére nézve kötött szerződésből eredő bértartozás, akár a jelen rendelet életbeléptése előtt járt le, akár azután járt le, moratórium alá esik.

A hadikölcsönjegyzés nagyszerű haladása

Vége a jegyzési idő első felének

Makó, május 15.

A jegyzési idő első felének letelet az utolsó napja. Május 5-én egy száz korona névértékű 6 százalékos járadékkönyvény aláírási ára 97 kor. 20 fill., az 5 és fél százalékos állami pénztárjegy pedig 91 korona 90 fillér, tehát a 05 százalékos jutalék levonásával a negyedik hadikölcsön címlistét ekkor még 96 korona 70 fillér, illetve 91 korona 40 fillérért vásárlhattuk. 1-től kezdve már a címlisték ára, — figyelemmel az időközni kamatokra — száz korona névérték után 30—30 fillérrel nagyobb.

Amint előre volt látható, a jegyzés arányai már az első felidőben kibontakoztak és a várakozást meghaladó eleven jegyzési mozgalmról tanuskodnak.

Az olvasó közönség különösen az utóbbi napokban gyönyörködve szemlélhetette a lapok hirdásaiba, mint növekszik, gyarapodik egyre rohamosabban a hadikölcsönjegyzők lelkes tábora és mint halmozódnak, tornyosulnak a sok egyes és milliós jegyzések. Bár a hírlapi közlemények a dolog természeténél fogva csak halvány képét adhatják az országos jegyzési mozgalmak, már ebből is nagy lendülettel előretörő és egyre fokozódó áramú jegyzési készség tárult örvendő szemünk elé.

Biztató jelenség, hogy a pénzüntézetek és a nagyobb vállalatok legtöbbje sietett az előzőknél jelentékenyen nagyobb, sőt nem egyszer kétszer akkor jegyzéssel követendő példát mutatni és nemcsak versenyre kelve saját üzleti presztízse érdekében minél nagyobb részt kérni a nemzet negyedik gazdasági erőfeszítésének sikeréből. Hatálmason megmozdult a közép és kistöke is és így bizony remélhetjük, hogy az aláírási idő első szakaszának teljes sikerű lezárásával megvetjük a negyedik nemzeti kölcsön fényes eredményének biztos alapját. Részt kell vennie ebben mindenkinek és jegyeznie kell a hadikölcsönt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 16. Kedd. Róm. kath. és Protest. Nap. János vt. Görög-ország Május 3. Timét és JM. Nap kel 5 óra 23 percek, nyug. szik 8 óra 29 percek.

A katonák ellenőrzése a város kül- és belterületén. A napokban meg fog jelenni a polgármesternek egy rendelete, amely szerint minden itthonlévő katonát minden felmentett, minden rokkant és katonai szolgálatra alkalmatlan népfelkelő állandóan tartsa magánál igazolványát, mert akit a rendőrség, csendőrség igazolványai nem tud, előállítják a katonai ügyvezetőséghez igazolás végett. Akit gyanúsak találunk a csendőrség bárhol, azt igazolásra szólítják fel. Ez lesz az egyik ellenőrzési módja annak, hogy mindenki jelentkezzen.

A 18 évesek bevonulása. Azzal a községi hírel szemben, hogy a múlt hó végén besorozott 18 évesek bevonulása elmarad, kijelenthetjük, hogy illetékes helyről vett értesítésünk szerint az egész hírből egy szó sem igaz, május hó 29 ik napját az 1898. évi szabályok feltételül bevonulni tartoznak.

Tűz a Honvédban. Vasárnap délután 5 óra tájban tűzjelzés riadott a város lakosságát. A tűz a Wekerle u. 49 sz. alatti házban pusztított a Papp Istvánok okozott mintegy 500 koronányi kárt. Pappék békésen tűldögéltek a ház előtt, midőn különös recesség rohogásra lettek figyelmesek. Bántózták az udvarra s akkor láták, hogy ég a kotárka. A gyorsan megjelent tűzoltók megakadályozták a tűz továbbterjedését. A tűz kialszolására nézve nem tudnak bizonyosat, a ház ugyanis végével a giradési kenderföldekre néz s teljesen szabaddan áll. Arra járó gondatlan emberek is okozhatták, de gyermekjátékából is kialszozhatott. A gazda kára érkezően mert az elégett kotárka s a benne felhalmozott különböző háztartási cikkek, biztosítva nem voltak.

Az új sorozás egyévi önkéntesei. A honvédelmi miniszter rendeletben intézkedett a legközelebbi sorozásokon besorozott egyévi önkéntesek kedvezményének érvényesítése tárgyában. A rendelet szerint az 1897, 1896, 1895, 1894, 1893 évbőliek beléphetnek mint egyévi önkéntesek a hadseregbe, illetve honvédségbe, a többi évfolyambólak azonban, csak a háború tartamára lehetnek önkéntesek. A legközelebbi sorozáson besorozottak közül csak az vizekhezi az önkéntesi karpasományt, akiknek meg van hozzá a kellő képzettsége.

Betrány a templom előtt. Éktelen betrányt owpott vasárnap délután a templom előtt Págris István királyhegyesi szabadságos katoná. Egyik barátjával, Gera Imrével nekiesetek Fedor János makói legénynek s felkőpelték. A betrányt ekező szabadságos katoná bevonulása irányt a rendőrség megette a kellő intézkedést.

Két makói hadifogoly jelentkezése. Két makói katonáról kapunk ma hírt, akik ezelőtt 9 hó

nappal kerültek hadifogságba. Az egyik Kóteles Sándor Wekerle-utcai lakos, aki a levelet írta s megírta benne, hogy az öreg Győri, avagy Győrinek a fia is vele van. Mindketten jól vannak s egészségesek.

Értesítés. A kereskedelmi és Iparkamara tájékoztató közli, legújabb rendelkezésig azon iparosok kik az államtól már hadisegélyben részesülnek, a kamarai segélyre igényt nem tarthataak. Ipartestületi elnökség.

Az ütközet helye a vezetéségi kimutatásokban. A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amely szerint a vezetéségkimutatásoknak „az ütközet megjelölésére” című rovatában eszentel mindig az ütközet helye vagy az ahhoz legközelebb eső helység neve tüntetendő fel.

A hadifoglyok munkája

Nem sokat ér

A hadifoglyok munkájáról tartott igen érdekes előadást dr. Barta József főhadnagy a „Munkánélküliség Elleni Küzdelem Magyarországi Egyesületé”-ben. Erről a kérdéstről majd csak a háború befejezése után lehet kellő nyíltsággal beszélni s így esuttal csak Barta főhadnagy előadásának néhány figyelemreméltó adatát közöljük.

Szerinte a munkába ki nem adott hadifoglyok ellátására naponta 45 végzőn élelmiszer szükséges. Múlt év október 1 ig csak az élelmezése ugy történt, hogy az élelmezést járó összeget kiutalták az élelmező tiszteknek és ezek vásárolták be az összes szükségleteket. Ily módon a hadifoglyok ellátása naponta 450.000—500.000 koronába került. 1915 október 1-én a hadügyminiszterium vette kezébe az élelmezés ellátását és ő maga szőrtja a központból a hadifoglyok számára az élelmezés-ereket. Barta dr. adatai szerint ily módon naponta 200.000 koronát takarítottak meg. Eme óriási megtakarítás nem lehet csak a nagyban való bevásárlás következménye, hanem bizonyára egyéb okok is közrejártak, hogy ennyival olcsóbb volt a hadifoglyok ellátása akkor, amikor nem az élelmező tisztnek, hanem a hadügyminiszterium vásárolt be. Ez a példa mutatja, hogy mily óriási megtakarításokat lehetne eszközölni általában akkor, ha a bevásárlás nagyban és kellő ellenőrzés mellett történne.

Az előadó azonkívül megpróbált mérleget állítani fel arról, hogy községadással mekkora hasznót és mekkora terhet jelentenek a hadifoglyok, akiknek számát 6 körülbelül egymillióra teszi, s akik közül szerinte csak körülbelül 60.000 olyan van, aki nem dolgozik. Barta adatai szerint a hadifoglyok élelmezés évi 900 millió, a ruházat évi 180 millió, ériszt és igazgatás évi 90 millió, táborok évi 100 millió, összesen tehát 1200 millió koronába kerülnek. Ezzel szemben a hadifoglyok munkatejesítménye a magángazdaságban évi 300 millió koronára tehető.

Ezek az adatok mutatják, hogy

a hadifoglyok tartása az államra nézve nem fizetődik ki, de persze nem is azért tartja őket, Viszont azonban semmit sem mondanak ezek az adatok arra nézve, hogy magángazdasági szempontból is rossz üzlet volna a hadifoglyok foglalkoztatása.

Színház

Az aradi művészek kabaré estéje. Zsuffolt ház tapsolt ma este az aradi színház kifűnő művészeinek, kik igazán oly pompás műsorral kedveskedtek a közönségnek, amilyenre nem is számítottunk. Polgár Sándor jóízű előadásán sokat nevettek, de még többet Győző szellemes konferánsszán, melynek minden szava sikerré emlésség volt. A hölgyek nagyon tetszetek, Járni Bőske pompás táncot produkált s Z Váradí Margit, az operaház esztendőjas tagja gyönyörűen énekelt. A kifűnő előadás nagyon tetszett s a mai óriási siker után, a holnap teljeseen új műsoru előadás bizonyára meg nagyobb közönséget fog vonzani.

REGÉNY.

Egy világos regény.

(1183)

119. fejezet.

Az új állásban.

A szolgálta eltávozt. Misi most sajátoszerű izgatósság vett erőt. A gróf tehát megérkezett! Es most az ő ura, akinek alá lesz vetve, mert fiócsát fog húzni tőle.

A fiatal gentri e pillanatban furán érte magát — ő, a gazdag Pócsy Dániel fia, a budapesti aranyfiatalság egyik volt tagja, aki kénye kedve szerint élhetett, ő most függő helyzetbe jutott. Bár titkar lesz a címe, azért mégis ugyazólva első eselédje lesz a grófnak, akinek bizonyára szeszélyei is lesznek s szokat környezetével érezeteni is fogja.

Pá, kedvesem! szőlt nejehez. Barta észrevette aróán a változást.

Látom édesem, hogy neked rosszul esik elfoglalni az új állást! Összönszerűleg érezed, mily keserves kényér lesz ez a titkárság! Valóban nem sokkal különb a nevelőnöki állásaid, melynek tükres oldalát én nagyon is ismerem. Es hozzászoktam már, de te még nem! Hagyd tehát azt a titkárságot! Dolgozni fogok helyetted én!

Az istenért, mit gondolsz? kiáltott fel Misi szinte elsőnyű ködvé. Te dolgozál én érettem? Ép erőteljes férfi létemre eltartassam magamat általd? Nem, nem kedvesem! Ez a legnagyobb szőgyen lenne reám nézve, amit én egy perceg sem lennék képes elviselni.

De látom, hogy nshezredre esik elfoglalni az új állást! Ép azért kötelességem nekem is valamit foglalkozás után nézni.

Est csak mondta, tényleg azonban bizonyára nem tette volna meg. Misi azonban készpénzül

vette azt és egész meg volt illetődvé

— Oh, édes aranyos kis feleségem, igazi angyal vagy. Meg vagyok győződve angyali jószágodról! Tudom, hogy feláldoznád magad értem.

— Te érted minderre képes lennék! kiáltott fel Berta.

— Misi csókkal forrasztotta le ajakát.

Folyt. köv.

Makói Urania Színház

Május hó 18-án, csütörtökön este 9 órakor:

A rikkanceleány

Dráma 3 felvonásban.

Ellen Bernhard

a főszerepben.

A leányregiment

Vigjáték 3 felvonásban,

Hanny Weise

a főszerepben

Háborus híradó

Értesítés

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy minden

az asztalos szakmába vágó munkákat

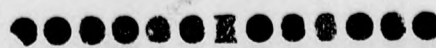
ugymint ajtó, ablak, és butoravításokat, valamint malom szereléseket is pontosan és jutányos áron végzek.

Szíves megkereséseket kér:

Csicsó Gyula

asztalos-mester Apátfalva.

Két ügyes fiu tanulónak feivétetik a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

pa jól tudja, hogy nem érkezett még el az idő a békeközvetítés komoly megkezdésére és semmiképpen nem hajlandó semleges magatartását megtagadni, hogy Németországnak segítségére legyen.

A Word közli, hogy Bensdorf gróf, az amerikai német nagykövét meglátogatta Lansing külügyi államtitkár és közölte vele, hogy a német kormány Gerard nagykövettel tárgyalásokat akar folytatni a Sussex elcsúsztatása folytán Németország által felfüggesztett kártalanítás ügyében.

Basel. Athéből jelentik: A „Hestia” című lap, amelynek kiadója a szerdán kihallgatáson fogadta Konstantin király, megállapítja, hogy a király politikáját az események igazolják. Az ország-nak éppen eszére továbbra is követni kell a királyt, aki el van szánva, hogy nem adja fel az álláspontját. A király a beszélgetés során a következőket mondta: — Nem vagyok az az uralkodó, akit közzseríteni lehet a semlegeség feladására. Ha azonban a politikai helyzetben olyan fordulat állna be, hogy a nemzet érdekei követelnék a háborúban való részvételt, akkor nem tévőznék egy pillanatig sem.

A cinkotai

asszonyirtás

Eltemették az áldozatokat

Makó, május 15.

Vasárnap délután fél 4 óraker eltemették Kiss Béla áldozatát. A temetőben egymás mellett kirakva fektették a 7 koporsó. Több Margit testvére ezüstszíni koporsóban, mellette hatalmas rózsakoszorú széles lila szalaggal, a többiek egyszerű fakoporsóban. Valamennyen koporsó mellett barna fekete ruha, rajtuk a felírás, így: „Itt nyugszik VII.” Van ilyen felírás is: „Itt nyugszik III., talán Tóth Mária.”

Délben Sárospataky főgyógyhelyettes megadta az engedélyt a cinkotai főgyógyászok a holttestek eltemetésére. A főgyógyász nyomban meglette az intézkedéseket és a cinkotai temetőben hét sírgödört kezdtek ásni...

A temetésen nagy község volt jelen, különösen sokan a budapestiek közül. Majdani csupa nő. Ott volt a tömegben Tóth Margit fivére Tóth Mihály, sógora Tóth Józsefné Ilonka nevű leányával, azután Kukan Katalin nővérrel, Bednárk Istvánnéval.

Nagy János hallgat

A cinkotai kékszakáll megbitt barátját, ma este hallgatja ki Koródy kapitány. Ez a kihallgatás azonban még valószínűleg csak formális lesz, mert Nagy János egyáltalán semmi szándékot nem mutat vallomásra. A ma esti kihallgatásnál csak a személyi adatait vesszük föl és hír szerint kihirdetik előtte előzetes letartóztatását.

Nagy János kinekül hallgatott eddig és semmiféle fölvilágosításra nem volt hajlandó szolgálni. E makói némaságra az volt a

rendőrség felelete, hogy megtiltották, hogy bárki is egy szót is szóljon vele. Két nap óta senki egy szót nem váltott Naggyal. A gonosz arcu ember dühösen nézi a körülötte járókat, de ő maga sem töri meg a kölesönös némaságot.

Az éjszékát külön szobában töltötte, de nem aludt. Kalapját mélyen a szemére húzva szinlelte az álmot, de az őt megfigyelte, hogy állandóan éberan föl-föll pillant és figyeli a körülötte történőket.

Ma új tanu jelentkezett ellene és szennézési vallomást tett, amely Nagy bűnöségét erősen valószínűsíti. A tanu ugyanis azt vallotta, hogy látta egy alkalommal, amint Nagy segédkerült a bédogomesternek a hordók levezetésében.

Nagy részletek kihallgatására holnap kerül sor és holnap derül ki, eredményes volt-e a rendőrség hallgatási módszere a gyanúsított ember ellen.

Él-e vagy meghalt Kiss Béla?

Eddig az volt a meggyőződés, hogy Kiss meghalt és a valjevoi temetőben van eltemetve. Egyre több és több tanu vallomása bizonyítja azonban, hogy a gyilkost itt vagy ott látták a vélelmezett halál időpontján túl is.

Makarecz István szakaszvezető azt állítja, hogy 1915 november 7-ikén Kiss József komáromi vár-tüzér társaságában együtt mulattott Kiss Béával Győrben. A szakaszvezető arra hívkozott, hogy a háború kezdete óta naplót vezet és az abban lévő feljegyzés csakugyan azt mutatja, hogy a múlt év november hetedikén együtt volt Kiss Béával. A rendőrség most Győrben is nyomoz.

Knór Antalmé azt vallotta, hogy februárban meglátogatta egy régi ismerőse, Bágyoni János, aki akkor tért vissza Szerbiából. Azt beszélt, hogy Nisbeo mint fogoly tífusban megbetegedett és a kórházban megismerkedett két magyarval. Az egyik bédogomester volt Cinkotán és meg is birta magához. Együtt szöktek meg a szerb hadifogságból a bolgárokhoz, ahonnan azután Budapestre kerültek. Bágyoni azóta visszatért a hazájára. Azt nem mondta, hogy a barátját Kissnek hívták, csak, hogy bédogomester volt Cinkotán.

A rendőrség Kiss személyi adatai miatt megkereste az iszaki előjáróságot, mert közei rokonait is ki akarják hallgatni.

Valószínű, hogy az eddigiek alapján el fogják rendelni a Valjevóban Kiss Béla név alatt eltemetett katoná exhumálását. Ez majd véglegesen fényt derít a kérdésre, hogy él-e, vagy meghalt a cinkotai szörnyeteg.

Eredménytelen ásatás

A rendőrség, amelynek meggyőződése, hogy Kissnek más áldozatai is voltak, mint az eddig előkerültek, elrendelte a ház környékének és kertjének fölszámát. Az ásatás azonban semmiféle pozitív eredménnyel nem járt. Egy helyen találtak ugyan emberi csontokat, de erősen kétséges, hogy ezek bármilyen összeköttetésben is legyenek a bédogomester borzalmas gyilkosságaival.

A makói piac hiénái

Kik az árdrágítók

Makó, május 15.

A makói rendőrség hetek óta igen alapos vizsgálatot indított az irányba, hogy leleplezze azokat a lelketlen üzletréket, akik az amugy is megnehézedett életviszonyokat lelketlen kapzsisággal még inkább elviselhetetlenné teszik.

A rendőrség kezében kétségtelen adatok vannak, amelyeknek alapján a legszigoribban fog intézkedni a makói piac hiénáinak kelendő megfékezésére s megbüntetésére végett.

Megállapította a rendőrség, hogy az árdrágításban maga a fogyasztó közönség is hibás, amennyiben úgy az egyes termelőknél, mint a piacra rálicitál egyik a másikkra. A rendőrség tudja, hogy kik estek ebbe a hibába s a megfelelő megtorló intézkedéseket fogantatja tette.

A makói kereskedők és kofák közül többekre rábizonyult, hogy az egyes piacok alkalmával oda-sugták az eladóknak, hogy ne adják oda a kívánt árban holmiját a vásárlóknak, mert ők majd mind megveszik és többet is adnak érte.

A rendőrség tudja név szerint ezen kereskedők és kofák nevét s ezeket azonnal fogja büntetni, hogy iparigazolványukat egy darab időre, esetleg végleg bevonja s kiiltja őket a makói piacról.

Bizony itt az ideje a legerélyesebb intézkedéseknek, mert különben javíthatatlanná fajulnak Makón a viszonyok.

Felmondhat-e a háziur a hadbavonult családjának?

Makó, május 15.

A leggyakoribb kérdés, hogy most, a háború alatt felmondhat-e — vagy emelheti-e a házbért a háztulajdonos a hadbavonult bérli, vagy családfantartó családjának. Sokan azt hiszik ugyanis, hogy a moratórium lejártával az erre vonatkozó rendelkezés is megszűnt és úgy tesznek, mint a háború előtt.

Az illetők természetesen tévednek, mivel a hadbavonultak házbért emelni nem lehet és a lakást felmondani sem lehet, még akkor sem, ha a bérli nem fizeti pontosan a házbért.

Hogy teljesen tiszta képét lássa mindenki a helyzetnek, alább közöljük az idevonatkozó miniszeri rendeletet:

A 2807—915. M. E. számú moratóriumi feloldó rendelete a hadbavonultak családjával szemben enyhítéseket állapít meg. Ezen enyhítések és előnyök a következők:

25. §. II. pont: A bérbeadó a katonai szolgálatot teljesítő vagy ilyen egyénnel egy tekintet alá eső személy által bérelt lakás bér-

letét, amelynek bére egy éven 1500 koronát, a 20.000 nél nagyobb lakosszámú helységben 1000 koronát, ennél kisebb helységben pedig 700 koronát meg nem halad, a miniszterium további intézkedéséig rendes felmondással meg nem szüntetheti.

A lakás és egyéb helység bérelésére nézve kötött szerződésből eredő bértartozás, akár a jelen rendelet életbelépte előtt járt le, akár azután járt le, moratórium alá esik.

A hadikölcsönjegyzés nagyszerű haladása

Vége a jegyzési idő első felének

Makó, május 15.

A jegyzési idő első felének letelet az utolsó napja. Május 5-én egy száz korona névértékű 6 százalékos járadékkönyvény aláírása ára 97 kor. 20 fill., az 5 és fél százalékos állami pénztárjegy pedig 91 korona 90 fillér, tehát a 0,5 százalékos jutalék levonásával a negyedik hadikölcsön címleteit ekkor még 96 korona 70 fillér, illetve 91 korona 40 fillérért vásárlhattuk. 1-1-ét kezdve már a címletek ára, — figyelemmel az időközi kamatokra — száz korona névérték után 30-30 fillérrel nagyobb.

Amint előre volt látható, a jegyzés arányai már az első felidőben kibontakoztak és a várakozást meghaladó eleven jegyzési mozgalmról tanuskodnak.

Az olvasó közönség különösen az utóbbi napokban gyönyörködve szemlélhette a lapok híradásaiban, mint növekszik, gyarapodik egyre rohamozabban a hadikölcsönjegyzők lelkes tábora és mint halmozódnak, tornyosulnak a sok ezres és milliós jegyzések. Bár a hírlapi közlemények a dolog természeténél fogva csak halvány képét adhatják az országos jegyzési mozgalmaknak, már ebből is nagy lendülettel előretör és egyre fokozódó áramú jegyzési készség tárult örvendő szemünk elé.

Biztató jelenség, hogy a pénzüntézetek és a nagyobb vállalatok legtöbbje sietett az előzőknél jelentékenyen nagyobb, sőt nem egyszer kétszer akkor jegyzéssel követendő példát mutatni és nemcsak versenyre kelve saját üzleti presztízse érdekében minél nagyobb részt kérni a nemzet negyedik gazdasági erőfeszítésének sikeréből. Hatalmasan megmozdult a közép és a kistőke is és így bizony remélhetjük, hogy az aláírási idő első szakaszának teljes sikerű lezárásával megvetjük a negyedik nemzeti kölcsön fényes eredményének biztos alapját. Rést kell vennie ebben mindenkinek és jegyeznie kell a hadikölcsönt.

A legszebb s a legelegánsabb fényképészeti műterem ma Makón

SCHWARC S. fényképészeti műterme, a főtéri Stentzky-házban,
ahol a Homonnai műterme volt.

Teljesen újjá van alakítva, fényesen berendezve minden kényelemmel s a legnagyobb gondossággal s jóízléssel, úgy hogy az újonnan átalakított műterem ma a legelegánsabb műintézet Makón.

Felvételek legnagyobb sikerrel eszközöltenek s a legprecízebb gondossággal lesz kidolgozva.

A háboru dacára az árak nagyon jutányosak. Egyetlen próba mindenkit meggyőz!
Tessék meglátogatni a kirakatekat!

Kiadó hereföld!

kaphatónyárihasználatra

Iritz Miksánál

és külön kapható első kaszálásra is.

Tanuló leányok

fizetéssel felvétetnek lapunk nyomdájában.

Trágyát ingyen hordhat bárki özv. Iritz Sámuelné udvaráról.

Szent-László (Püspök gyógyfürdő)

NAGYVÁRAD MELLETT.

Kénes, vasas, hévíz források, viz hőfoka 92 C. csuz. köszvény minden formája és női betegségek ellen 1913-ban 6200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Püspökfürdő gyógyforrásait. — Nagyszabású nyári uszoda 26 C. forrásvízzel és uszás tanítással. — 400 holdas park és fenyveserdő, gondozott sétálóutak, társalgó, olvasóterem, könyvtár, napilapok, folyóiratok rendelkezésre állnak. Az egész fürdő újonnan átalakítva, villanyvilágítás az egész telepen és az összes vendégszobákban.

Posta — interurbán telefon.

Sebesült katonatisztek és katonák árkedvezményben részesülnek.

Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

KOMZSIK ALAJOS, a fürdő bérlője.

Jegyezzünk hadikölcsönt!

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Szóchényi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könnyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izécses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

Nyomatott Özv. Dr. Kiss Pálnának a „Makói Független Ujság” villamoserőre berendezett gyorsajtaján, Makón.